

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/590-2/2018
Érkezett:	2018 MÁJ 18.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Tisztelt
Alkotmánybíróság!

1535 Budapest, Pf. 773.

Képv.:
Lomnici Ügyvédi Iroda
Dr. Ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd
(1188 Budapest, Bocskai utca 41/b. Fsz.3)

LOMNICI ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Ifj. Lomnici Zoltán PhD. ügyvéd
1188 Bp., Bocskai u. 41/b. Fsz.3.
Tel.: 06(30) 304-0154
Fax: 06(1) 630-2974

a Budapest Környéki Törvényszék 2.
Bf.316/2017/12. számú ítéletének és a Kúria
Bfv.I.1735/2017/2. számú végzésének
megsemmisítése iránt

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] indítványozó, meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselőm útján, mint a támadott, az alábbiakban részletezett bírósági döntés alapjául szolgáló ügy **terheltjeként érintett**, Magyarország Alaptörvénye 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL.I. törvény 27. §-ának a) és b) pontja alapján – figyelemmel a T. Alkotmánybíróság IV/590-1/2018. számú dokumentumában foglaltakra – tisztelettel a következő

kiegészített alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Budapest Környéki Törvényszék 2. Bf.316/2017/12. számú ítéletének és a Kúria Bfv.I.1735/2017/2. számú végzésének Alaptörvény-ellenességét, egyúttal azokat semmisítse meg.

Alulírott [REDACTED] mint indítványozó a Budapest Környéki Törvényszék jogerős ítélete ellen felülvizsgálati kérelemmel fordultam a Kúriához, a jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem.

Az Alkotmánybíróság Főtitkáranak 2018. április 16-án kelt, hiánypótlásról szóló IV/590-1/2018. ügyszámú felhívását 2018. április 19. napján kaptam kézhez, a hiánypótlásra rendelkezésre álló 30 napos határidő 2018. május 19-én jár le.

Én, mint indítványozó az alapügy terheltje vagyok, rám nézve a sérelmezett bírósági döntések rendelkezést tartalmaznak, érintettségem tehát fennáll.

I.

Alkotmányjogi panaszom előzményei

Az első fokon eljáró Gödöllői Járásbíróság 55.B.330/2016/64. számú ítéletében bűnösnek mondott ki 5 rendbeli szexuális erőszak büntetésében, melyből 4 rendbeli kísérleti szakban maradt, 1 rendbeli lopás vétségében, amiért a bíróság – halmazati büntetésként – 4 év 6 hónap (börtön fokozatban végrehajtandó) szabadságvesztésre ítelt engem. A Járásbíróság ezenkívül 5 évre eltiltott a közügyek gyakorlásától.

Az eljáró elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor **a cselekmények elkövetése óta eltelt viszonylag hosszú időt (a Járásbíróság 2017. március 22-ei ítéletének meghozatalakor közel 2 évet) enyhítő körülményként vette figyelembe**, az eljárás vádlottjaként ugyanis 2015 júliusa óta álltam büntetőeljárás hatálya alatt. A Gödöllői Járásbíróság úgy ítélte meg, hogy ez a tény nem róható fel nekem, és ezért ezt a bíróság enyhítő körülményként értékelte.

Ezenkívül a Járásbíróság **enyhítő körülményként – csekély nyomatékú tényként – értékelte azt is, hogy az eljárás korábbi szakaszában részletes, feltáró jellegű, beismerő vallomást tettem, mely beismerő vallomásomat később ugyan visszavontam, s a velem szemben felrótt bűncselekmények elkövetését az eljárás későbbi szakaszaiban tagadtam.**

Álláspontom szerint a másodfokon eljáró Törvényszék nem megfelelő körültekintéssel – a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével – végezte el értékelését, és például nem kellően igyekezett alkalmazni azt a konsziderációs lehetőségtöbbletet, amely már az elkövetéskori életkoromból adódóan következik, és azzal összefüggésben a másodfokú bíróság előtti eljárásban mérlegre tehető lett volna. A Kúria Büntető Kollégiumának a büntetés kiszabás során értékelhető tényezőkről szóló véleménye (56. BKv) szerint a fiatal felnőttkor – a deliktum elkövetésének időpontjában – enyhítő körülményként értékelhető. Idézet a BK. szövegéből: „A fiatalkor nem enyhítő körülmény, ilyennek értékelhető azonban, ha az elkövető a büntethetőség határát jelentő tizennégy éves életkort nem sokkal haladta meg, vagy fiatal felnőtt volt, amikor a bűncselekményt elkövette.” Itt idézem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmező rendelkezéseinek vonatkozó passzusát: „5. § c) fiatal felnőtt: az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be”. Ez a fiatal felnőttkorúságra vonatkozó kondíció esetemben megáll, hiszen a deliktumok elkövetésekor 20-23 éves voltam.

A másodfokú bírósági ítélet a büntetés súlyosításakor úgy érvelt, hogy **a vádlott** által több éven keresztül, „sorozat jelleggel” megvalósított öt szexuális bűncselekmény kapcsán „a személyében rejlő társadalomra veszélyességet” emelte ki, azonban ennek kapcsán fontos megjegyezni, hogy az elkövető társadalomra veszélyessége már olyan körülményt jelent, amelyet – ellentétben a bűncselekmény társadalomra veszélyességével – a törvényi szabályozás nem definiál. A cselekmény társadalmi veszélyességének nagyobb fokát érzékelteti a Törvényszék a folytatólagos elkövetés hangsúlyozásával, azonban mindebből nem következik – különösen az érintett elkövetéskor fiatal felnőttkorú volta és nem teljesen kiforrottnak tekinthető személyisége miatt – a súlyosító büntetés kiszabás indokoltsága, célravezetősége a személyében rejlő társadalomra veszélyessége való hivatkozással.

Az ügyben első fokon eljáró Gödöllői Járásbíróság álláspontom szerint helyesen állapította meg az általa felsorolt enyhítő körülmények között azt a tényt, hogy **a vádlotti cselekmények közül négy rendbeli szexuális erőszak kísérleti szakban maradt**. Arra következtetett, hogy a terhelt örekedeti a bűncselekmények befejezettségének elérésére, végül azonban több esetben – a körülmények hatására, pl. sikítás, a cselekmény közben kis gyermek felkelése, vagy öntudatos ellenállás folytán – félbeszakította kísérleteit, és maga távozott az elkövetés helyszínéről. **A következmények a négy, végül kísérleti szakban maradt deliktumnál semmiképpen sem ítélték meg olyan súlyosnak, mintha azok befejezett stádiumba jutottak volna.**

A másodfokú bíróság azt a jogilag kontroverzális érvet használja a kísérleti szakban maradás nyomatéka kapcsán az enyhítő körülményként való nem figyelembe vételhez, hogy bár az a vádlotti cselekmények túlnyomó részét érinti ugyan, a Törvényszék megállapítása szerint a sértettek kitartó ellenállásának volt döntő szerepe a befejezettség elmaradásában. Ennél a megállapításnál fontos rögzíteni: **a szexuális bűncselekményeknél a sértett komoly ellenállása alapvető feltétel, ugyanis ennek hiányában általánosan sem a kényszerítés, sem maga a bűncselekmény nem áll fenn**. Így ha a sértettek ellenállásának döntő szerepe volt is a befejezettség elmaradásában, magát a tényt, hogy a megállapított deliktumok többsége kísérleti szakban maradt, mindenképpen enyhítő körülményként kellett volna figyelembe venni esetemben.

A cselekmények elkövetésétől az elsőfokú döntésig eltelt hosszabb idő, így közel két évvel korábban történt büntetőeljárás alá helyezésem, enyhítő körülmény. A büntetés nevelő hatása hosszabb idő elteltével már korlátozottabban érhető el, márpedig a nevelő hatás speciális prevenciója elérésének egy fiatalabb életkorúnak tekinthető személy elleni eljárásban releváns jelentősége van.

Véleményem szerint, az eljárásban vád tárgyává tett bűncselekmények körülményei kapcsán összességében megállapítható: **a másodfokú Törvényszék indokolatlanul lényeges mértékben tért el az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékétől és alkalmazta végül az ügyben kiszabható szabadságvesztés középértékét (7 év). Ennek alapjaként ugyanis nem megfelelő körütekintéssel – a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével eljárva – végezte el a bűnösségi körülmények (különösen az enyhítő körülményként számba vehető bűnösségi tények) komplex értékelését és mérlegelését.** Mindezek nyomán álláspontom szerint **nem a helyes tartamú, hanem egy eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki jogerősen számomra.**

A Kúria tanácsülési végzése nem vette figyelembe a fenti szempontokat, s azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte döntésében. **A büntető anyagi jogi legalitás elvét nélkülözve, a büntetés kiszabás során irányadó körülmények súlyozásának szükségességét teljesen figyeimen kívüli hagyva – azokat végzésében mindössze két sorban érintve – a Kúria (sem) biztosította számomra azt a jogot (tiszteséges eljáráshoz való jog), amely engem mint az alapügy terheltjét megilletett volna, és amelyeket a hazai és a nemzetközi jog emberi jogokként elismernek.**

Az elsőfokú bíróság ítélete kiemeli, hogy **a tett-arányos – a bűnözés csökkentése érdekében az elkövetők személyiségéhez igazodó, egyéniesített – büntetés kiszabása lehet csak célravezető, amely esetekben a kiszabható szabadságvesztés középértékénél (7 év) rövidebb tartamot, a Járásbíróság által halmazati büntetésként kiszabott 4 év 6 hónap szabadságvesztést jelenti.** Mindezek alapján úgy látom, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével összhangban, **a jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartamát 4 év 6 hónap, a közügyektől eltiltás tartamát pedig 5 év mértékben kellett volna hagyni.**

Az Alkotmánybíróság közelmúltbeli gyakorlatában is megerősítette, hogy **a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme már önmagában, vagyis egy másik alapjogsérelem hiányában is egy bírósági határozat Alaptörvény-ellenességét eredményezheti [20/2017. (VII. 18.) AB határozat].**

Az Alkotmánybíróság, eddigi gyakorlata alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § szerinti alkotmányjogi panasznak helyt tud adni abban az esetben, „ha a bírósági jogértelmezés és jogalkalmazás hibája olyan mértékű, hogy az az Alaptörvényben biztosított valamely jog sérelmét idézi elő”. Így bár a bizonyítékok mérlegelése kizárólag az eljáró bíróság hatáskörébe tartozik, **az Alkotmánybíróság korábbi határozatában egyértelműen utal arra: alkotmányos szempontú vizsgálat tárgyát képezheti az, hogy a mérlegelésről a meghozott bírói döntés indokolása a tisztességes eljárás követelményeit kielégítő mértékben számot adott-e. [3265/2014. (XI. 4.) AB határozat]**

A büntetőügyekben másodfokon eljáró Törvényszék a négy, kísérleti szakban maradt bűncselekmény esetében – a kísérleti szakban maradás nyomtatéka kapcsán – ennek a követelménynek nem tett eleget, amikor a befejezettség elmaradását enyhítő körülményként nem vette figyelembe. Emellett hiányt szenvedett az alkotmányosan elvárt indokolási megalapozottság akkor is, amikor a törvényi szabályozás által nem definiálhatóan a vádlott „személyében rejlő társadalomra veszélyességet” mondta ki a Törvényszék, és amikor a cselekmény társadalmi veszélyességének nagyobb fokát igyekezett érzékeltetni a folytatólagos elkövetés hangsúlyozásával.

A 3265/2014. (XI. 4.) AB határozat alapján a tisztességes eljárás követelménye a többi közt magába foglalja a tárgyalás igazságosságát (ami véleményem szerint a konkrét esetben szorosan korrelál az érdemi döntés igazságosságával is), de idetartozó fontos elem például a pártatlanság kívánalma is. **A mérlegelés a bíróság tevékenysége, a bizonyítékok bizonyító erejének meghatározása a bíró belső meggyőződésére van bízva, ennek azonban a tisztességes eljárást kielégítő korlátját jelenti a bírónak a szabad mérlegelést illető számadási (indokolási) kötelezettsége.** Egy másik vonatkozó alkotmánybírói döntés világosan rögzíti: **a tisztességes eljárás követelménye által meghatározott garanciák, „[...] a bírósághoz való jog megannyi konkrét feltételét tartalmazzák, amelyek nem abszolútak abban az értelemben mint például az említett pártatlanság vételeme, de amelyek az általános szabály szerinti mérlegelésnek mégis abszolút korlátai”.** Nincs olyan szükségesség, amely miatt a tárgyalás tisztességes voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. Véleményem szerint a bíróság – a fentebb említett indokolási hiányosságok mellett – más lényeges szempontokat sem vett figyelembe (pl. a vádlott korábban enyhítő körülményként értékelt fiatal felnőtt volta), és **a több nem kellően megalapozott bírói érv együttes hatása is (az alkotmányos értelemben tisztességtelen érvek kvázi eredőjeként) egy összességében Alaptörvény-ellenes, a bírói mérlegelés abszolút alkotmányos korlátját egyértelműen túllépő jogerős határozathoz vezetett, a bírói jogalkalmazás miatti alapjogsérelem súlyos mértékét mutatva.** A Kúria tanácsülési végzése egyáltalán nem vette figyelembe a Törvényszék fentebb kifejtett indokolási megalapozatlanságát, és ezáltal nem orvosolta a bírósági eljárás során keletkezett alapjogsérelemet.

Jelen panasz indítványozójaként természetesen tisztában vagyok azzal, hogy az Alkotmánybíróság nem képezi részét a jogorvoslati rendszernek, és nem feladata felülvizsgálni, illetve eldönteni a bírói mérlegelés körébe tartozó kérdéseket. Arra kérem az Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki: az ügyekben hozott bírói döntések alapjogsérelem útján születtek meg, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével nem konform eljárásban.

III. Petitum

Az indoklásban részletezettek alapján tisztelettel

kérem

annak megállapítását, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 2017. június 23. napján kelt, 2. Bf.316/2017/12. számú ítélete és a Kúria 2017. november 27. napján kelt, Bfv.I.1735/2017/2.

számú végzése Alaptörvény-ellenes, ezért kérem azok megsemmisítését az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdései alapján.

A kérelmező az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel a IV/1473/2016. számú alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványában szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Indítványozom továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 57. § (3) bekezdése alapján az alapüggyel kapcsolatos iratanyag megküldése céljából keresse meg az ügyben eljáró bíróságokat.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 27. § (4) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó meghatalmazást jelen beadványomhoz csatolom.

Kelt: Budapest, 2018. május 15.

Tisztelettel:

